

Samen naar Schoolklas maakt bijzonder minder bijzonder

Tekst
Steffie Bom

www.samennaarschool.nl

Kinderen met een beperking laten opgroeien met kinderen zonder beperking, het liefst in hun eigen omgeving: vanuit die gedachte is de Samen naar Schoolklas ontstaan. Een klas voor kinderen met een beperking, maar dan in een reguliere basisschool. Een gesprek hierover met Suzan Teutenberg van Stichting Het Gehandicapte Kind en Evelien van der Heijden, oprichtster van en leerkracht op een Samen naar Schoolklas op CBS De Kameleon in 's Gravenzande.

‘Het initiatief is jaren geleden ontstaan in Alkmaar’, start Teutenberg. ‘Een kind met een beperking ging iedere dag naar een speciale school midden in de duinen. Een prachtige locatie met goede faciliteiten en toch vond zijn fysiotherapeut het van de zotte dat het kind nooit in aanmerking kwam met ‘normale’ kinderen uit de omgeving. Deze fysiotherapeut heeft toen de eerste Samen naar Schoolklas opgericht.’ Inmiddels zijn er 47 van deze klassen verspreid door heel Nederland en is het project door Stichting Het Gehandicapte Kind omarmd. De Stichting adviseert en ondersteunt bij de oprichting en richt zich ook op het versterken van het netwerk.

kinderen, ook de kleuters, op hetzelfde plein spelen. Als een kind uit onze klas dan bijvoorbeeld onverwacht zijn stem gaat verheffen, dat kan dat de andere kinderen een onveilig gevoel geven. Dat willen we voorkomen’, legt Van der Heijden uit.

Wat alle Samen naar Schoolklassen gelijk hebben, is dat ze kinderen met een beperking willen laten opgroeien met kinderen zonder beperking. In hun eigen klas krijgen ze onderwijs op maat, met alle zorg en ondersteuning die ze nodig hebben. Waar mogelijk doen de kinderen mee met de andere leerlingen. ‘Per kind bekijken we wat het aankan. Zo hebben wij kinderen die muziek-, reken- en taallessen in andere groepen volgen of mee naar de gymles gaan, een kind dat in groep 8 knutselt en een kind dat in groep 5 het jeugdjournaal meekijkt’, aldus Van der Heijden. ‘Er gaat altijd een begeleider mee, zodat de leerkracht zelf geen extra werk heeft. Dit was bij de oprichting ook een belangrijk argument om de ouders van de kinderen op de basisschool mee te krijgen.’

Impact op hele gezin

Het fijne van een Samen naar Schoolklas is dat je niet alleen het kind op de school verwelkomt maar ook het gezin dat daarbij hoort’, vertelt Van der Heijden. ‘Het kind krijgt een gezicht in het dorp waar hij woont en wordt begroet door andere kinderen. Ouders hebben hierdoor meer

‘Kinderen met een beperking laten opgroeien met kinderen zonder beperking’

Iedere Samen naar Schoolklas is uniek, mede omdat je rekening moet houden met wat mogelijk is binnen de basisschool. Er zijn klassen met kinderen met verschillende beperkingen, maar ook klassen met alleen autistische kinderen of een zeldzaam syndroom. Op De Kameleon zijn kinderen met down en andere beperkingen welkom, tenzij ze ernstige gedragsproblemen hebben. ‘Dat heeft ermee te maken dat alle

aanspraak, maar ook broertjes en zusjes vinden dit fijn. De balletjuf denkt, als het kind naar een reguliere basisschool kan, dan kan het ook naar mijn balletles. Een jongen uit onze klas is zelfs uitgenodigd voor een feestje van een meisje uit groep 5. Dat hij niet kon gaan omdat het teveel werd, maakt niet uit. Door de uitnodiging kregen het kind en zijn ouders het gevoel: we horen erbij. Daar gaat het om.'

Oprichting

Er komt veel kijken bij de oprichting. Van der Heijden had het voordeel dat zij CBS De Kameleon, de basisschool waar zij de Samen naar Schoolklas is gestart, al kende. 'Na er zestien jaar leerkracht en intern begeleider geweest te zijn, maakte ik de overstap naar Tytylcentrum de Witte Vogel in Den Haag, dat valt onder VBS-lid Resonans. Al snel werd ik door De Kameleon voor één dag in de week gevraagd om een jongen met een verstandelijke beperking te begeleiden. Zijn ouders zagen het liefst dat hij daar iedere dag, samen met zijn broertjes en zusjes, naartoe kon. Vanuit de gedachte dat dit voor meer beperkte kinderen op de Witte Vogel en in de omgeving interessant kon zijn, is toen het balletje gaan rollen.'

Het idee voor een Samen naar Schoolklas legde Van der Heijden eerst voor aan het MT van De Kameleon. Directeur Theo Molendijk (en ook Bob Olders, bestuurder van Resonans) waren direct enthousiast. 'Toen heb ik contact opgenomen met Stichting Het Gehandicapte Kind. Zij hebben een draaiboek klaarliggen, wat er moet gebeuren en waaraan te denken. Zo moet je het team van de school en de ouders van de kinderen op de school meekrijgen, er moet ruimte beschikbaar zijn en deze moet aangepast worden zodat kinderen bijvoorbeeld verschoond kunnen worden. Ook moet je contact leggen met het samenwerkingsverband, met schoolbesturen uit het speciaal onderwijs, je moet kinderen met een beperking 'werven' en de publiciteit zoeken.' De oprichting heeft ruim één jaar geduurd. 'Dat is snel', benadrukt Teutenberg. 'Doorgaans heb je twee jaar of meer hiervoor nodig, omdat er vaak nog een school gevonden moet worden die open staat voor een Samen naar Schoolklas.'

Samen naar Schoolklas op De Kameleon

Financiële uitdagingen

In een Samen naar Schoolklas geef je onderwijs én zorg. Dat zijn niet alleen twee takken van sport, het zijn ook twee financieringskanalen. Die stromen mogen niet vermengd worden. 'De schotten tussen zorg en onderwijs zitten ons behoorlijk in de weg', beaamt Teutenberg. 'De politiek zou hier veel meer ruimte moeten bieden. In Nederland hebben kinderen een leerplicht, geen leerrecht. Dit laatste zou ervoor kunnen zorgen dat kinderen in een Samen naar Schoolklas recht krijgen op onderwijs. Dit zou dan gefinancierd moeten worden vanuit de budgetten voor passend onderwijs. Hier maken wij ons als stichting ook hard voor.' Van der Heijden benadrukt dat in dit kader een lange adem en enige kennis rondom bekostiging van onderwijs, zorggelden en hoe deze aan te boren, wenselijk is.

Beide dames willen het interview wel positief afsluiten. 'Zo is het goed om te weten dat je een fictieve toelaatbaarheidsverklaring mag afgeven voor leerlingen die op een reguliere basisschool staan ingeschreven. Niet iedereen weet dat', aldus Teutenberg. Van der Heijden sluit af met het feit dat de Samen naar Schoolklas inmiddels niet meer is weg te denken op CBS De Kameleon. 'Het bijzondere is inmiddels niet zo bijzonder meer en dat is precies wat we met de Samen naar Schoolklas beogen.' 🍌